

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Indledning. Idrættens centrale kvaliteter er de samme, som findes i det øvrige kulturliv. Idrætten er en selvfølgelig del af det kulturliv, som bygger på det kreative, det musiske og det, der har med personlig udfoldelse og udvikling at gøre. Derfor er en debat om breddeidrætten et centralt emne i kulturpolitikken, og idrættens muligheder for både selvudfoldelse og – som tilskuer – oplevelsen af andres udfoldelse falder smukt i tråd med forholdene på teaterområdet, musikområdet og de mange andre områder under kulturministeriet.

Idrættens udvikling. Idrættens udvikling gennem de sidste 25 år har på alle områder været præget af vækst. Antallet af idrætsudøvere er vokset, antallet af faciliteter er steget endnu mere, udbuddet af aktiviteter er blevet større, og omfanget af sport i TV og aviser er øget. Idrætten præger oven i købet områder af hverdagen, som ikke direkte har med idræt at gøre: moden, talesproget, synet på sundhed osv. En iagttagelse fra et fremmed samfund kunne ved at studere indholdet af dagens massemedier godt få den opfattelse, at idrætten simpelt hen er det vigtigste samfundsområde i Danmark.

Idrættens betydning lader sig naturligvis ikke aflæse på denne eller på nogen anden direkte måde. Som det er tilfældet for det øvrige kulturområde, er det også karakteristisk for idrætten, at den ikke umiddelbart indvirker på de økonomiske forhold, som i den offentlige debat normalt fremstår som de væsentligste. De målestokke, som almindeligvis bruges som udtryk for samfundets tilstand – renteniveau, udlånsgæld, handelsbalance, arbejdsløshed etc. – påvirkes ikke synligt af idrættens aktiviteter. Alligevel får de mere end 50 pct. af befolkningen, som dyrker idræt, her nogle oplevelser, som afgørende præger væsentlige dele af deres liv: opfattelsen af deres krop, kontakten med andre mennesker, følelsen af fysisk og psykisk overskud. Idrætten er en af de faktorer, der binder samfundets liv sammen og er med til at præge de mønstre, som udgør samfundets kulturgrundlag.

Idrættens behandling i folketinget. I modsætning til tidligere har idrætten i 1984 ikke været et forsømt område i folketingets debatter. I maj måned fremsatte jeg i folketinget en redegørelse om eliteidrættens forhold, og debatten herom resulterede i fremsættelsen af

det lovforslag om eliteidrættens fremme, som af et meget stort flertal blev vedtaget i december. Hermed skabtes rammerne for en socialt og samfundsmæssigt forsvarlig udvikling af denne side af idrætten, som gennem de senere år havde vist sig at have et særligt behov herfor.

Regeringens og folketingets særlige interesse for eliteidrætten i 1984 var ikke udtryk for nogen prioritering af denne idrætsform over andre former, men for viljen til at løse en række konkrete problemer for netop denne gruppe idrætsudøvere. Jeg fremhævede under debatten i folketinget, at disse løsningsforslag for eliteidrætten ikke måtte ske på bekostning af idrætten i bredden. Også idrætten for de mange – breddeidrætten, den folkelige idræt, motionsidrætten, eller hvad den nu betegnes – må være i centrum for folketingets interesse, og jeg gav derfor også under debatten i folketinget tilsagn om at følge eliteidrætsloven op med en redegørelse om forholdene for idrætten i bredden.

Ændringer i idrætsbilledet. Et samlet billede af væksten i idrætsudøvelsen kan fås ved at sammenligne en række undersøgelser, der er gennemført inden for den seneste snes år. Det drejer sig om fritidsundersøgelserne fra 1964, 1975 og 1982, gennemført af socialforskningsinstituttet og Danmarks Statistik, samt den af Ringsted Idrætsunion i samarbejde med Europarådet og med støtte fra kulturministeriet gennemførte Ringstedundersøgelse fra 1980.

Selv om der må tages forbehold over for sammenligneligheden af de forskellige undersøgelser, er billedet af vækst meget tydeligt. I 1964 var 15 pct. af den voksne befolkning idrætsligt aktiv, men andelen er siden vokset til det tredobbelte. Meget tyder på, at mere end 50 pct. af den voksne befolkning i dag dyrker idræt. Samtidig viser undersøgelserne, at kvindernes andel af de aktive er steget betydeligt, således at den nu udgør 48 pct.

Betragtes alene udviklingen inden for den organiserede idræt, fremgår det, at der er sket en fordobling af aktiviteten her, men undersøges udviklingen for Dansk Idræts-Forbunds forskellige specialforbund, kan der iagttages meget væsentlige forskydninger mellem de forskellige idrætsgrene. Især har idrætsgrene som badminton, tennis, sejlsport, ridning, gang m.fl. gennemgået en bemærkelsesværdig udvikling.